

[Rytter.]

ganske kort; jeg kan i alt væsentligt henholde mig til, hvad den højtærede Minister har udtalt. Naar den højtærede Minister beklagede, at de Lovforslag, der har foreligget, ikke er blevet gennemført, vil jeg dog gerne gøre opmærksom paa, at vi baade fra Venstres og fra konservativ Side paa et meget tidligt Tidspunkt tilbød at gennemføre alt det, man var enig om, saaledes at det kunde faa Lovskraft, men Ministeren vilde have det hele paa een Gang. Endvidere skal jeg gøre opmærksom paa, at vi har været lige ved at faa et Lovforslag gennemført, nemlig i 1929, men desværre kom jo saa Begivenheden den 21. Marts. For Resten er den højtærede Minister ikke ganske uden Skyld i, at vi ikke forinden havde faaet Lovforslaget gennemført, men det var absolut ikke med hans Villie, thi Ministeren havde været syg i 8—14 Dage; havde han ikke været det, var Lovforslaget imidlertid kommet over i Folketinget i saa god Tid, at det var blevet gennemført. Det var altsaa en Tilfældighed, der gjorde, at vi ikke fik Lovforslaget gennemført i 1929.

Hvad nu selve det foreliggende Lovforslag angaar, skal jeg følge den højtærede Justitsminister i ikke at komme ind paa Smaating — dem maa vi undersøge i Udvalget —, og ogsaa jeg skal derfor forbigaa Spørgsmaalet om Forligskommissionerne, Spørgsmaalet om Brug af Stenografer, Spørgsmaalet om Afskedigelse af Politibetjente uden at have hørt eller efter at have hørt Kommunalbestyrelsen, Spørgsmaalet om Indrykkelse i Statstidende, Spørgsmaalet om Vidnegodtgørelse, Spørgsmaalet om Højesteretssekstrakter og lignende Ting. Jeg skal ligesom den højtærede Justitsminister holde mig til Hovedspørgsmaalene, de principielle Spørgsmaal, og det vil navnlig sige Spørgsmaalet om Delingen af Højesteret, Spørgsmaalet om offentlig Votering i Højesteret, Spørgsmaalet om Meddomsmænd og Spørgsmaalet om Sagførerordningen, alt sammen Spørgsmaal, der jo influerer stærkt paa Højesterets fremtidige Stilling, hvorfor det ogsaa er ganske naturligt, at de forskellige Medlemmers Stilling til disse Spørgsmaal noget vil blive præget af den Maade, hvorpaa man ser paa Højesteret og dens Virksomhed.

Jeg skal da først omtale Spørgsmaalet om Deling af Højesteret. Det er klart, at dette Spørgsmaal ikke kan være et selvstændigt Spørgsmaal, thi ingen ønsker Højesteret delt blot for at faa Retten delt. Spørgsmaalet er ikke økonomisk, man tilsigter ikke at spare nogle Højesteretsdommere. Men skal der gennemføres offentlig

Votering og en ny Sagførerordning, vil der blive Brug for mere Arbejdskraft i Højesteret, og de, som ønsker disse Reformers gennemført, vil skaffe denne forøgede Arbejdskraft gennem en Deling af Højesteret — paa anden Maade er man ikke interesseret i en Deling, der er jo ikke Tale om at begrænse Dommernes Antal.

Jeg maa dog sige, at den Maade, hvorpaa Delingen er vedtaget i Folketinget, tiltaler mig ikke. Som den højtærede Minister omtalte, er Hovedregelen, at der skal være 5 Dommere, men Præsidenten kan bestemme, at der undtagelsesvis skal deltage 9 Dommere. Som baade den højtærede Justitsminister og alle, der kender til Praxis, ved, er det imidlertid næsten umuligt paa Forhaand at sige, hvornaar en Sag maa anses for at være saa omtvistet, at man eventuelt skal have 9 Dommere til at afgøre den. Det kan man saa at sige aldrig se paa Forhaand. Selv i meget ubetydelige Sager kan der pludselig dukke et Punkt op, som er stærkt omtvistet, og som kan faa stor Rækkevidde ogsaa for senere Sager, saa at det er meget vanskeligt for Præsidenten paa Forhaand at afgøre dette Spørgsmaal. Jeg kan tænke mig, at det kan lade sig gøre, naar det drejer sig om de Sager, der udgaar til skriftlig Votering; hvis der eventuelt blandt de 5 Dommere, der har Sagen til Paadømmelse, opstaar Strid, kan de henvende sig til Præsidenten og sige: Vi tror, det vil være fornuftigt, at vi supplerer os med 2, 3 eller 4 Dommere, som man nu anser det for rigtig; men jeg tror, som sagt, det er umuligt for de mundtlige Sagers Vedkommende.

Jeg gaar dernæst til Spørgsmaalet om offentlig Votering i Højesteret. Det er klart, at hvis Proceduren for Højesteret var mere umiddelbar, hvis det var saaledes, at man førte Vidner direkte for Højesteret, at Folk hørte, hvad Vidnerne havde at sige for og imod, vilde offentlig Votering være endnu mere nødvendig. Nu er der imidlertid ikke umiddelbar Vidneførsel for Højesteret, men derfor har Spørgsmaalet: Offentlig Votering eller ikke, selvfølgelig alligevel stor Betydning.

Spørgsmaalet blev rejst meget tidligt, det kom allerede frem kort efter Grundlovens Vedtagelse, idet det blev rejst af Folk som Grundtvig og Orla Lehmann, der traadte i Skranken for offentlig Votering. Den Begrundelse, man den Gang gav for offentlig Votering, var den samme som den, vi har hørt den højtærede Justitsminister give i Dag, nemlig at offentlig Votering vil have stor Betydning for de underord-